

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

C Ante H

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

fecisse aliquez dicitur cū nec plus nec minus fecit
 q̄ voluit. **Bar.** H̄ certa sunt libatio de cetera ferro
 Interdū discretus. Hinc certos fere numero plurali
 dicimus pro eo qd̄ est quosdā: quasi a ceteris discre-
 tos. **Lice.** Is enim cū certis aliis ad **Lesarem** missus
 paulo ante discesserat. **Sal.** Apud latera certos vo-
 cauit. Itē certus firmus nō vacillās. **Quid.** Da mihi
 quid petis certo cōtingere celo. Et certū dicimus de
 liberatū: in quo plerūqz adiūgitur drās cū infinitiua
 vt **Certū** est mihi in **Asiam** nauigare. **Cir.** Certū est
 in siluis inter spelea ferarū **Halle** pari. Hinc fit ad-
 uerbiū certe: qd̄ cuz affirmatiū sit: aliqñ etiā p̄ saltē
 ponitur. **Lice.** **Harcel.** Cici sum⁹ igitur: aut si vin-
 ci dignitas non potest certe fracti et abiecti. **Jungif**
 qñqz cū r̄ sempz affirmat. **Lice.** Et certe contra **Le-**
sare r̄ ingressus armat. **Statū** iungat cū verbo scio
 vel similibus e in o mutari solet. **L.** Et si certe scio.
Cerisso as: cerē no. **Dacu.** Vocat cocos vñ certissēt.
Ceruius pp̄ie inclinatus quasi qui terrā cernat. **Cir-**
gilius lib. i. **Erectos** incūbit ceruius armo.
Cerui aialia q̄ magna comua gerat quasi gerui. g. in c.
 mutata. **Uel** octo τωv κεραιωv. **Hoc** est a comi-
 bus que primū binis oriunt: simplicita quidē r̄ recta
 ad tubularū similitudinē: quoad dem tubulones p̄ id
 r̄ epus appellant. **Hinc** ceruius a um pe. producta.
Har. Ceruius gelidū toxquet sic balitus anguem
 Et cerui dicuntur furcē que ad casū sustentationē figun-
 tur ad similitudinē cornū cerui. **Cir.** Atqz humiles
 habitare calas r̄ figere ceruos.
Ceruisia decoctio ex fermentis r̄ sorbis confecta: quā
Bacchus inuenit. **Cir.** Et pocula leri fermenta atqz
 acidis imitant vites sorbis.
Ceruis posteriori colli pars: que ab occipitio incipit
 et tendit ad spinam: nam que anterior est gula dicit.
Ceruis bec cōmo dicitur: vt ad dexterā sinistrā ve
 priorum tetrorumqz vertatur. **Constat** etiā ex ossib⁹
 orbicularim vertebatis ex quibus fit ad circū spectū
 facitis. **Hinc** est q̄ q̄ flecti nec cogi possūt ceruisia du-
 re perhibeant. **Unde** dicimus hominē dure ceruisia
 quasi indomabile r̄ cōtumacē. **Antiqui** dō vt **Quin-**
ait ceruices dicebant: primūqz horatius ceruicē vi-
 rit. **L.** in **Var.** Inflato collo tumidis ceruicibus in-
 tulisti **Lato.** Si caput aut ceruices doler: ea lotio cal-
 do lauito. **Amb.** de diua **Agnete.** Quomodo polluz
 ad iniuriā summi dei ceruices meas lapidibus incli-
 nare. **Hinc** ceruicosus pro duro r̄ inoperabili.
Ceruale r̄ per apocopen ceruical pe. pro. denomina-
 tū a ceruicibus significat ceruicis sustentamentum et
 munimentū. **Hoc** est instrumentū delicatiorū cerui-
 ces cōfouent. **In.** Cōducit comites fellā ceruical ami-
 cas. **Har.** Tinge caput nardi folio ceruical olebit.
Cerusa pe. p. pigmentū. **Hiero.** ad **Furiā.** Quid faciat
 cerusa in facie christiane.
Cery latine p̄ico r̄ caduceator. **Unde** **Euse.** scribit a
Merone cerycas fuisse certamine superatos. **Gene-**
ad **Serenū.** Non vis nisi consul aut p̄ytanis aut ce-
 ryr aut fustes administrare r̄p. hoc est caduceator: r̄
 magistratus ad r̄p. gerendā. **Est** autē grecū κηρυξ
 εἰς τοῦ κερουαγην καὶ κηρυκεω τῶν **Suidas** κη-
 ρυξ ἑρπολεω πρεσβυτερ ἐρηνυ.
Cesso as: abstineo: ab opere vaco. **Cir.** Et si quid ces-
 sare potes requiesce sub vmbra. **Itē** **Lesare** tarda-
 re remorari. **Idē.** **Cessas** in vota p̄cesqz. i. tardus es
 in vota faciendā. **Ceren.** in **Eu.** Paululū si cessassem
 p̄ctias domi nō offendisset: ita iam adornabat fugā.
Huius cōpositū est concessio. **Plau.** Postqz auroza
 est nunqz concessauimus lauari: aut fricari: aut ornari
Cestū lintheolū purū r̄ candidū. **Vide** supra qz scri-
 bitur cum diph. **Cestium.**
Casa **Lesius** r̄ **Cestus.** **Vide** supra: quoniam scribitur

tur cum ae diphthōgo.
Cetus ceti sine diph: piscis maximus in atlantico ma-
 ri. **Hiero.** Sicut fuit **Jonas** in ventre ceti. **Amb.** lib.
De p̄a. Virtute mitigauit mare: disciplina strauit cet-
 tos. **Dicit** a **Cete** neu. genere r̄ nūero plurali. **Hier-**
in **Ben.** Creauit deus cete grādia. **Sunt** autē cete ma-
 iores pisces nō ouī: sed aial gignētēs tāte magnitu-
 dinis: que si quādo supnat fluctibus annare infulas
 putes montes altissimos summis ad cglum vertici-
 bus eminere. **Idē** etiā testudines marine dicunt a di-
 uo **Hierony.** in epla ad **Presidiū** diaconē sicut in di-
 ctione testudo videre potes. **Cetus** autē cū oe diph.
 conuentū seu congregationē significat a coeundo: id
 est cōueniēdo in vñ. **Sene.** lib. iij. decla. **Qui** cetus
 fecerit capitalis: **Qui** elegāter ait cetum nomen esse
 magne multitudinis: cōcuntis ex consensu quodam.
Salte digne exprimit **Suidas.** κητος τάλειος σιω-
 φηριον πολυβέλεις ἐστὶ γάρλωv ἰσχυραῖα
 παρλάλιος φυσάμδος πρησιος ἡλεγο μερῆ
 μαλλι ὁ καὶ ἀσπαρσάγωρισον ἐστὶ καὶ κρη-
 οσ ἄειν ἐξ ἑθρον ἰωv.
Cetarij dicunt maiores pisces capientes: seu vidētes
 dicti ab eo q̄ cete in mari maiora sunt pisciū genera.
Col. lib. ij. **Sallamento**z oim purgāntia que cetar-
 rior officinis euertunt s̄beri cōuenit. **Har.** **Aduer-**
tis cetarios cum videre volūt in mari turmas ascen-
 dere in malū alti vt penitus p̄ aquā p̄ficiant.
Cetarie loca iuxta mare stagnāte lacu: in quib⁹ **Thyn-**
ni r̄ alij huiusmodi pisces capiunt r̄ salūtur. **Plin⁹**
Cartere in cetariis alluetus polyypus epire atqz ibi
 salamenta populari.
Cetra scutum breue lozē: quo **(Seruio** auctore) vtun-
 tur **ap̄bi** r̄ **hispani.** **Cirgi.** **Leuas** cetra tegit. **Hinc**
 cetraei dicti sunt milites cetris muniti: de quibus fit
 mentio apud **Lesarem** r̄ **Lucretium.**
Ceuere pe. cor. est clunes mouere: qd̄ fit aut adulādo
 aut in re venerea turpia operando r̄ propie de ma-
 ribus dicitur. **Crissari** dō de mulieribus. **Perfusus.**
An romule ceues. **Hic** ceuetes auctore **Probo** mol-
 les et obsecni dicuntur.

L Ante H

Cere: salus. hoc syro bebraicoqz sermone appellatur
Salomlac siue salomalac. i. par tecū. **χαιρε.**
Chabrias arbeniensis p̄bus: r̄ **Impator** inclutus. **Hic**
 dicere solebat terribiliozē esse exercitū ceruonū duce
 leone: qz leonū duce ceruo.
Chalasia pe. cor. tunice genus: qd̄ ἰχθάλασσων vo-
 cant: a lapitate: vel vt quidā dicit modus tunice mu-
 liebas quo cōnexa circa ceruicē tunica sumit.
Chalaca: collectio sub cute buboni r̄ egyptie fabe simi-
 lis dolorē si tangat afferens. **A** latinis grandio dicit.
Chalcedonia: siue chalcedon v̄bs fuit in asia iuxta bol-
 phorum thracium ex opposito ad byzantium. **Hanc**
 megarenses condidere ceci appellari qui nō potius
 oppositum litus elegere in quo iacet **constantino** po-
 lis optimo loco. **Hinc** olim magna synodus celebra-
 ta est. que inter octo numeratur quib⁹ romana eccle-
 sia p̄cipuū imperiū honorē.
Chalcis idis: v̄bs metropolitana in Euboea regione
 insula iuxta Euripum. **Unde** chalcidicus a um. **Alia**
 est in chalcidica regione syriacalia est etholia. **Est** et
 chalcis auis.
Chalcidius a um: nomē gentile. **Chalcidius** etiam no-
 men philosophi.
Chaldea cum ae diph. **Alie** maioris regio arabie con-
 termina plana: fontium indigatin qua **babylon** ciui-
 tas magna. **Chaldeus** arphaxat instituit: et a se ar-
 phaxatos noiauit: vt inquit **Iosephus.**
Chalix lapidis genus ex quo deducitur ignis.

Chalestra vrb thesalie litto: alis iuxta qua apius flu-
 uis in mare egredi descendit.
Chalame ciuitas pldis: que nuc appellat' cistiphon.
Chalybes cu y. cor. ppli in ponto iuxta Thermodon/
 e fluuiū sicut Stra. z Pli. restant. Hi ferrū nudi esto-
 diāt dicēte Str. India mittit edur: molles sua thura
 sabei. At chalybes nudi ferrū. Ponitur tñ qñs cha-
 llybs p ipa ferri materia. Qui. li. iij. de salt. Res erat
 in scio chalybis iā massa placebat. Atqz p instrumē-
 to ex chalybe facta. Virgil. Vulcanicūqz chalybe.
 Luc. Chalybem frenosqz momordit.
Chamus genus freni dicit' q sit breuis χαμδσ em
 breuis dr. Hiero. in pō. In chamo z freno maxillas
Chamedracōtes genera serpentū. (cor. pstringe.
Chamecyflos: gen' hedere q nūqz se ab humo attollit
 cōposita dicit' ex χαμαι qd est infimū et υσσος
 hedera. Sic chameplatan' vocant humiles platani
 z coactę breuitatis. Chame daphne pusilla laurus
 chamecerast' breues cerast'.
Chamelus p simplex l. generis cōis aial quadrupes.
 Hiero. in gen. Separauit chameles fētas cū pullis
 suis. Bactri chameles mittunt et arabia: vt scribit
 Dios. Sed in hoc differunt q arabici bina in dorso
 habēt tubercula hos diomedarios vocāt: singula ba-
 ctriāni. Chamelus dō p fune nautico quo nauę ma-
 rinas anchoras ligāt genē. mal. est: vt est apud euā-
 gelū. Facilius est chamelū p forāme acus intrare.
Chameleon ontis. qñ paruus leo: aial est diuersa va-
 rietate cōspersum: vt pardus: z ad colores qz vider
 cōuersione facillima variat: Nascit' in India: figura
 et magnitudo est lacertę: q nisi crura habz recta z ex-
 celliōta latera vtri iungunt: vt piscibus z spina simi-
 li mō eminet: rostrū simile sullo: cauda sponga in te-
 nuitate desinēs z implicās se vipinis orbib': vngues
 adunci: motus tardio: vt testudini: asperū corpus vt
 corcodilo: habet oculos corpori cōcolores: nunqz eos
 operit: Solus animalū nec cibo: nec potu alitur: nec
 alio q aeris alimētō laet' byeme vt la certa. Ab Aui-
 ena dicit' stellio: sed diuersum esse Hiero. in Leui. ostē-
 dit cū ingt. De gale chameleon z stellio z lacerta et
 talpa omnia hęc imūda sunt. Est z genus herbe a folio
 rū varietate: mutat em cū terra colores ad sicutinē
 chameleontis aialis. Hanc quidā bupponē vocāt.
Chamatere dicunt humiles z deesse imagines. Cha-
 me em grecoz aduerbiū latine significat humi. Scri-
 bit Pl. lib. xxyj. scopā fecisse apollinē palatū ve-
 nā sedētē laudatā in seruilianis hortis duasqz chame-
 teras circa eā. χαμωθεος ηρ τυρω και α με-
 ρισωρωσ περνασ ταρ ηθεος σιδωρωρη ελα-
 τρευσε σολομου.
Chamelopardalis pe. cor. aial cu' ad magnitudinem
 chameli. pceritas: color pellisqz pātherę maculis ve-
 luti florētib' variata postremę infra aluū partes hu-
 mi subsideēt sicuti in leonib' videm' bumeri pedesqz
 priores atqz itē pecc' pter ceteroz mēbroz rationem
 pcerā: tenuis ceruic' chameleo caput simile. Chame-
 lopardalis est aial collo sillis equo: pedib' z erurib'
 bou: capite chameleo albis macul' rutilū colorē distin-
Chananęa syria regio a chananęo filio Cham: qui eaz
 regionē q nūc Judea nūcupat' inhabitās a se chana-
 nęā nūcupauit: vt lib. j. antiqui. Iosephus refert.
Chaonia pars alpestris eptri: licet qñs sumat' p tota
 Spiro. Hinc chaones ppli a Troiano Heleni fratre
 Chaone noiari. Hi molossi etiā vt scribit Str. apel-
 lati sunt a Dolosso ppyrri filio. Virg. Chaoniāqz
 omnē troiano a chaone dixit.
Chaos Hæstodius oim rerū initū vocat: q ante omē a-
 deos deasqz natus sit: In theogonia. f. z oipheus in
 principio argonauicōuz αρχαιου μεμ πρωτα

χαδουσαμυαρτου αρχικη κρονον τε ωσ-
 περ ελοχευσεσ υπειρεσισι υπ ολκοισ αιθε-
 ρα και διφνη περιωπτα κυδρον εργα. Et ite-
 rū appellat' confusaz quondā ab initio vnitatē byan-
 tem: patentēqz in pfundū. Alij appellat' materiā celi
 z terre confusam atqz informē que pūmū ex nihilo fa-
 cta est: de qua postmodū oia sigillatim p species va-
 rias formāsqz pūas piderūt: de qua scriptura loq-
 tur. Qui fecit mundū de materia informi. Lacr. dō
 sic habet. Chaos est rudis inordinatę matreie con-
 fusa cōgeries. Hęc audiēt' sunt poetę q aiunt chaos
 in principio fuisse. i. cōfusione rerū atqz elementozum
 postea dō deū diremisse oēm illā congeriē: singulisqz
 rebuz ex cōfuso acruo separatim: in ordinēqz descri-
 ptis instruisse mūdū pariter z omalle. Dia em de'
 fecit ex nihilo. Symplia' in cōmētariis de celo Ari-
 stotel. ηκουσ αδε εγω τουσ μεμ αιγυπτιουσ
 ασρωασ τηνησισ ουκελαστορον εηκορ αυ
 ριαλων z multa alia. Est aut' hoc nomen monopto-
 ton: Licet Virg. auctoritate dixerit. Atqz chaos den-
 sos diuū. Dicit' chaos ab χαω fundō: q fuerit fūfio
 id est confusio omnū elementozū.
Characias genus thyrinali: herba ramis digitali cras-
 situdine cu' semē cū melle decoctū in vū est ad cata-
 pociā: hoc est pilulas faciēdas solucū: alii gfa hanc
 medici corrupto vocabulo caraputiā vocāt.
Charchessa genus poculi apud grecos forma pcerā z
 circa mediā partē cōpella anlara medio criter anlas
 a sūmo ad infimū pringētibus. Et tribuit' Joui sicut
 Scyphus Merculi: carbarus libero. Str. Hic duo
 rite mero libās charchessa aut' alcume ab Joue p scio cōcu-
 bitus. Alcibiades aut' vir inter grecos appūme do-
 ctus charchessa a nauali re estimat' dicta. Hic em Na-
 ualis veli partē inferiorē paternam vocari. Et circa
 mediā fere partē trachelon dicit' sūmaz vero partem
 charchessū noiari z inde diffundi in vtrūqz veli latera
 ea que conua vocant'. Sunt etiā q putēt charchessa
 esse foramina q in sūmo malo fines recipiūt. Catul.
 Lucida qua sūma splendent charchessa mali.
Characate vineę. i. pedatę vallate a greco. χαροε-
 κοσ valli χαροατω sculpo signo fę. ac. dumtaxat
 pedamentū vitis significat. Col. lib. vj. Que dehis
 arūdimibus circūiuncit p statumina calamoꝝ matre-
 rūs ligatis in orbiculos gyrosqz sectantur. eas non
 nulli characatas vocant.
Character latine notamen vel liniamētū vel litura sē-
 gnū: figura: stilus dicit'. An hęc characteres dicunt'.
Characterisimos latine designatio: vt est apud Juue.
 Et caluo seruare roma neroni. i. domitiano.
Charis latine gfa a q charisma actis i eadē significatiōe
Charites gfe tres fuerūt. Aglea. Talia et Euphrosi-
 ne Jouis filie.
Charistē genus marmoris viride a χαρισ gratia q
 eius color gratus sit aspicientibus.
Charitophilū pe. cor. genus aromatis z nascit' in In-
 dia grādus z fragil' grans piperis: vt testat' Pl.
 Habetqz capitella dentata ac odoris medicinqz gfa
 ad nos aduebit' a χαριερ gfoū z φιλον amicū eaz
Charitimos dicit' pōt' gratificatio. Hā a χαριερ qd
 est gratū vel gratiosum. Figura est cum dura dicit'
 mitius z gratus pferuntur.
Charistia neu. generis z numeri pluralis festa vocabā-
 tur quib' cognati cōueniebāt: z munera mutuo mte-
 rebant. Qui. lib. fast. Proxima coti dixere charistia
 a χαρισ gratia.
Charitas. Aide in dictione caritas.
Charontis a poetis dicit' qui trāsuebit tria inferni flu-
 mina acherontē: stygem z coeyrum.
Charotophylatiū latine scribit' dicitur. Hām φολακη

custodia $\phi\omega\lambda\alpha\sigma\sigma\omega$ custodia.
Chalima aris latine biarus silura rictus. $\delta\tau\iota\chi\alpha\iota\mu\omega$
 $\epsilon\rho\theta\epsilon\rho\kappa\alpha\iota\chi\alpha\sigma\sigma\omega\chi\alpha\iota\mu\omega$ est bio. Sit autē chal-
 ma nō solus in celo de quo Pli. Sit z biarus celi quē
 vocant chalima sed etiam in terra. Tū aut in rictō. nō
 de censibus. Si agri portio chalmate perierit debe-
 bit per censitorē releuari. Ammianus eleganti voca-
 bulo chalmaticū appellat terrignotū quo patefactis
 subito voratrinis terraz ptes p biatū absorbenē.
Charmasynū genus serici ex eo q aspiciētes delectet.
Chele scorpiōnū z cancrorū brachia: tñ grece $\chi\eta\lambda\eta$
 dicit vngula sed scilla vt Theodorus gaze li. ii. pe-
 die cyri. Cir. Qua loq^o erigonē inter chelaz sequē-
 tes. Am. de cancro loq^o. Et periculosum est inq^o
 si chelā eius includat. Chele signum celeste: z dicitur
 prima pars scorpi.
Chelys animal: testudo est. pprie sed capitur p citha-
 ra ex qua mercurius eā fecit $\alpha\pi\theta\eta\sigma\chi\epsilon\lambda\omega\rho\eta\sigma$
 hoc est a testudine. Nam ex testudine primo facta est
 cithara a mercurio psumpta iam carne: sed supstitit^o
 neruis pprie ergo chelys testudo: chelyon operimē-
 tum testudinis.
Chelydros testudo marina ornatus quidā: quo dona-
 bant mulieres. Juue. Donant archana chelydros.
 Ita em exponitur ab eruditis: quis nōnulli legant cy-
 lindros cū cylindrus aliud significat.
Chelydonia de quo infra herba visui saluberrima ab
 birūdine monstrata a grecis $\chi\epsilon\lambda\iota\delta\omega\rho$ z a nris hi-
 rūdo translēta a qua chelydonia herba dicitur q eo
 autū genere adueniēte nascit z discedere extinguit:
 siue q birūdines restituit oculis pulvis iouis excecā-
 tis ea herba. Sic chelydonia vocat fauonius ventus
 ab octauo Idus Martias flans ab hirundinis visu.
 Chelonia etiā est ocul^o: indice testudinis q est lapill^o.
Chelonephagi pe. core. testudinū comestores. Nam
 $\chi\epsilon\lambda\omega\rho\eta$ testudo dicitur $\phi\alpha\gamma\omega\iota$ comestores. Sunt
 autē populi carnari: vt inquit Soli. qui nō alia q re-
 studinum carne viuunt.
Chenotrophia $\chi\eta\rho\tau\rho\phi\iota\alpha$ nantū volucrū auaria
Chenoboscion locus vbi anseres aluntur. Nam $\chi\eta\eta$
 $\chi\eta\rho\sigma$ anser dicitur.
Chenopus latine anseris pes dicitur. Quo noie dicta
 est herba que habet effigiem anseris pedis.
Cherronesus per duplex r. z vnum s. terra est fere vsq^o
 adq^o mari cincta. $\chi\epsilon\rho\rho\sigma$ manus $\rho\eta\sigma\sigma$ insula
 dicit. Et ob excellentiā ponit p peloponēso. Dicit z
 cherrōia q fuit plutarci patria clade tot^o grece cla-
 rissima. Gerū totius cherronesi triplex particio vo-
 catur. P^oior z nobilior pars est Asia q ab hellspōto
 vsq^o ad balyz z cappadociā porrigit: z a mōte tauro
 in septentrionē verā pōto. p^obit euyino. Altera est
 capadocia q incipēs vbi asia desinit orientē versus
 ad euyriatē vsq^o pcurrit: z ab euyino vsq^o ad tauruz
 et amanū montem in meridiē extenditur. Tertia est
 omnis plaga que a summis tauri iugis vsq^o ad mare
 in austrum vergit.
Chersonesus idē qd cherronesus. Nam $\chi\epsilon\rho\sigma\sigma$ ter-
 ra manufacta $\rho\eta\sigma\sigma$ insula.
Cherhydros serpens qui tā in aquis q in terris morat:
 nam cōponitur ex $\chi\epsilon\rho\sigma\sigma$ terra $\omega\lambda\omega\rho$ aqua quasi
 viuens in terra z in aqua.
Cherubin gener^o neutri z pluralis numeri pro illo an-
 geloz choro. Cherub vero seu cherubim per m tam
 masculini q neutri generis est.
Chesopes egypti rex q celeberrimā illā pyramidē stru-
 ite habuit: in ea tā multa hominū milia op^o illic tor-
 annis facientium vt pro apio cepa alio expensa fue-
 rint mille et sexaginta talenta.
Chennis insula est: vt Pomponius scribit in quodam
 lacu egypti.

Chidnei populi iuxta pontum.
Chidorus macedonie flumens.
Chilias adis: numerus qui mille continet. Chilias mil-
 le. Hinc chiliarchus millenarius.
Chiliarchus q pteit mille hoibus. Sed in Ro. histo-
 rius pro tribuno militū ita semper accipit vt Demar-
 chus pro tribuno plebis. Nā auctore Iosepho ordo
 in Roma. militia hic erat vt milites ad centuriones:
 illi ad tribunos: quos greci chiliarchos vocant ma-
 ne cōuenirent salutati.
Chilon vnus ex septē sapiētibus: dicunt greci labium.
Chilos labrum. Hinc chilonēs: qui labia improbiōza
 habent. Vide in dictione Chilonēs.
Chimera cum ac diph. cuius prima corripit: latine ca-
 pella mons in lycia leonibus z serpētibus inhabitā-
 bilis q etiā flammā admodū ebne in scilia emittit e
 summo vertice. Qd vtiq^o dedit causas fabule vt chi-
 mera monstrū dicit tria capita habens: vnus leonis
 aliud chimere: aliud dracontis: cui^o capita ignē efflat.
 Lucre. Prima leo: postrema draco: media ipsa chi-
 mera. Qui. li. vj. met. Quoz chimera iugo medijs
 in partibus hircū Pectus z ora leg caudā serpenis
 habebat. Hestio. $\text{I}\eta\sigma\ \lambda\epsilon\eta\eta\ \tau\rho\epsilon\iota\sigma\ \kappa\epsilon\rho\alpha\lambda\lambda\alpha\iota\mu\iota\alpha$
 $\mu\epsilon\rho\ \chi\alpha\rho\upsilon\tau\omega\iota\omega\ \lambda\epsilon\omega\tau\omega\sigma$
Chimerinos pe. cor. vnus ex celi circulis: qui capicoz
 num cōtingit in quo cū sol est: dies breuissimi sunt et
 hyemalis interpretat. Har. Si daret autūnus mi-
 hi nomen operinos esset. Noxida si bume sydera
 chimerinos. Quoz etiā sunt plage orbis habitabiles.
 Quz a nobis habitā $\theta\epsilon\rho\rho\eta$ a scriptoribus nomi-
 natur. Alteram quā incolat Autuchones chimerine
 a nobis hyemalis que ad haurtrū deflexa haurtralis
 quoz nācupatur: cū nra septentrionib^o supposita sit.
Chios insula in egeoz seu pappilio noningentoz stadio-
 rum ambitu: in qua nascit mastic. Hec olim dicta est
 etbolia Cleobolus chiam appellauit a chione nym-
 pba. In hac templū Apollinis. Hinc chios apollo.
 Et chū in ea habitantes. Et pmonitōiū Aruiliū: a
 quo aruisa vna. Et penul. cor. habet. Luc. lib. viij.
 Quas asine cautes: z qz chios asperat vndas. Sic
 qui quadrigeminā chū esse putat: vt Prima sit chi-
 os insula. Secda carie vrb sub mōte pelliceo. Ter-
 tia in Euboea. Quarta in cherroneso rhodioz iuxta
 ethiopiā. A chios sit chios a um: pe. pro. Tibu. lib. ij.
 Nec mihi fumosos veteris pferre phalernos: Con-
 sulis z chio soluite vincula cado. Hec insula. prulic
 memorabiles viros. Nonē tragicū Theopompū hi-
 storici z Theocritū sophilistam.
Chiragra penulti. core. manuum dolor. $\chi\epsilon\rho$ manus
 $\alpha\rho\rho\iota\alpha$ dolor: atrocitas. Hart. Si nil porrigit hec
 chiragra est. Hinc chirager z chiragicus: qui chira-
 gram habet.
Chirocrates pe. cor. nomen architecti celebis: qui ab
 aliquibus dino crates dicit soler apud Pli. lib. xxviii.
Chirographus z chirographū man^o inscriptio $\gamma\rho\alpha$
 $\phi\omega$ scribo. Chirographa sunt q nos perscripsimus
 in fidē alicuius. Alco. scribit chirographa dicit in qui
 bus tantū que gesta sunt scribi solent. In syngraphis
 etiā cōtra fidē veritatis pactio venit z nō numerata
 quoz pecunia: aut nō integre numerata p tēporaria
 voluntate hominū scribi soler. Juue. Jana superua
 cui dicit chirographa ligni. Hinc chirographari^o a
 iureconsultis ponit pro eo qui suo chirographo scri-
 pte se debitorē in codice.
Chirodita tunica. plica vltra brachia manus operiēs.
Chironomia in manibus diuinatio $\rho\omega\mu\alpha\sigma\sigma$ eni mo-
 uo cū quadā arte vel $\mu\alpha\rho\upsilon\sigma\tau\epsilon\iota\alpha\ \kappa\alpha\iota\ \chi\epsilon\rho$
Chironomia manuum motus. Quintil. legem gestus
 interpretatur. Chironomia a $\chi\epsilon\rho$ manus: et $\rho\omega$
 $\mu\omega\sigma\tau\epsilon\rho$. Sunt enim motus quidam prescripti qui

bus saltantes manibus utuntur. Quod postum in grecorum usu fuit. Apud Roma autem integris ad huc verbis in orationibus in solo theatro exercitatur et maxime pyrrichia saltatio. Chironomus et chironomotis: qui manibus gesticulatur et ludit. Unde et pistratore ponitur a Juvena. qui lege quadam manuum dividit aures et cetera esculenta cum inquit Spectas chironomanta volant.

Chirotheca manuum vagina: que etiam manica dici solet. Luce. in phil. Solet enim cito ipse accipere manicas: nec diutius obfessionis metu sustinere.

Chirotheca manuum impositio. Chirurgia manuum operatio. Epytia enim operatio dicitur quasi manuum opus: eo quod manibus hec ars exercetur. Hinc chirurgus et chirurgicus medicus vulnerari.

Char. Chirurgus fuerat nunc est vespilio diavulus. Chirogylius echinus terrestris: ut est apud Leucicis capitulo undecimo.

Chiron: nomen medici presertim: a cuius nomine herba quorundam dicitur centaury et chironii viscus: quod maxime fit in pedibus et in cruribus habens duas oras calentes tumensque dolore modico. Dicitur et chironis operam desideret. Fuit hic chiron centaurus et achillis magister Saturni et phyllire filius Oceanus filius dimidius homo reliqua parte equus qui a matre phyllirides est dicitur. Hic uniuersos sine gratis homines bonitate et iusticia superauit. Nauigauit cum argonautis: quorum medicus fuit. Medicina et herbarum vires inuenit. Medicina esculapius: cytharam Achilles: astrologia Hercules: ab eo dederunt Tandem deorum miseratione cum ex vulnere obisset relatus ad astra sagittari se constituit.

Chlamys idem proprie vestis militaris pallio pene aduersa cum breuior multo ac strictior sit. Plau. Puer cape chlamydem et da pallium. Idem ad ornatum militis ait opus esse chlamyde machera et petaso: simiter Ful. Pollux. de proprietate vocabulorum inter apparatus militares numerat chlamyda. Iureconsulti quoque inter vestimenta puerilia numerant chlamydes. Chlamyde fit chlamydatas qui est chlamyde indutus. Plau. in Pleu. Quis hic homo chlamydatas est: aut unde est: aut que queritur? Chlamyda diminutiua. Idem. Tu sume chlamydam. Suidas. χλαμυδου μασ Δευστροσ παμμαω βασιλευσ προσβιασ σαυρωσ Δε Ξαμτροσ και το συνημασ νοσ φορ εσπασ ασωωσ κασ αμαθωσ εσ αχτωρ λαθωωσ εφευρετην χλαμυδοσ σοληνη. Et multa subdit.

Chlena genus vestimenti quod super alia portabatur. Postea lena dicta.

Choa nomen est mensure. Cholar nomen parasiti ab assentando. Est enim cola ceuo adulo.

Chenix icis: et chenix e. nomen mensure quotiens sextarius quater assumitur. Quidam dicunt esse mensuram diurne esse. Unde pythagorei enigma est. Super chenix non sedendum: hoc est non curandum de crastino esse.

Chondros latine granum tburis dicitur. Chobar proprium nomen fluminis. Et quia graue interpretatur. Egrum et euphrate omnia magna et grauissima flumina que in terra chaldeorum esse perhibentur significat.

Chorus. Vide infra in dictione chorus. Cholera plurali numero et cholere morbi genus est spiritus in quo et vomitus et deiectione simul sunt. In cholericis apud Celsum: accipitur et pro bile. Lamprius. Alexander inquit cesar iudices qui furto fama laborassent si casu aliquo videret commotioni animi: et stomacho choleram euomebat.

Choragos latine choree princeps: et epese suppeditator et chorei conuincit magister.

Choraules a choreo et tibis dicitur sunt qui modulant ad choros: vel qui in choro fistulas insulant. Choros namque chorum et tripudium significat. αλλοσ vero fistula seu tibia que in tibis ad choreas canit. Apul. Erat quidam iuuentis satis corpulentus choraula doctissimus. Quam apud nos visitati nomen platio auleus. Luce. Qui citaredi esse non possunt aulei sunt. Et quod gratissimi principibus choraules quos deliciae ambrosie choraules ambrosii dicitur. Iuue. i. tibicen gratissimus.

Chorocthariste que choro citharizant: sicut psalloe cithariste que psallunt. i. canit ad citharam. Sueton. in Domitiano. Tertabatur etiam et prola oratione grece latineque ac cetera citharedos chorocthariste que et psalloe cithariste chorea pen. indifferenter a χορευω salto. Virgilius. Pars pedibus plaudunt choreas et carmina dicunt.

Idem. Inmemores nostri festas ducere choreas. Chorda latine funis. Nam grecum est: ut inquit Suidas. Πολ. Cordu vero sine h. aliud significat.

Choriambus pes ex prima et vltima pductus: duabus medijs breuius et filiolis. Dicitur choriambus quod iambica vestimenta habeat: et in choris apud veteres celebratissimum erit.

Choragium instrumentum apparatusque nuptiarum: feratium quidem atque sumebrium. Fest. Choragium est scenicum instrumentum quo scena instruitur apparatusque: cuius spectus dicitur choragus. Plau. in perla τοδευ. i. vni ornamenti ab chorago sumito dare debet: prebenda edile loquatur. Et in Ter. Ipla ornamenta a chorago hec sum pite suo periculo. Act. lib. v. Post scenam porticus sunt constitute vti cum imbecis repetiti ludis interpellauerint: habeat populus quo se recipiat ex theatro choragiamque lamentum habeat ad coparandum vti sunt porticus pompeianus.

Choraneus genus quoddam hominum syluestre in persia cetera velocitatis et certus comprehendant cursu.

Choratus pe. p. arcus theca: aliquid et sagittarum: ut inquit Ser. Parullus ex numero chorutos et aureus arcus. Pendentesque sonant aurata lynce pharetre.

Chortos gramen in esse significat sed precipue genium. Chrestis latine visus dicitur. Quam catachrestis abusus.

Chrysis latine vincio dicitur. Unde Chrystus vincius. Ideo autem nos vincit quia luctatores contra diabolum fecit: et Chrysa vnguentum.

Chrysa ciuitas phrygie. Chrysa insula Indie quam auream solam hinc pducit. Et chrysa flumini agrum syracusanum.

Chrysos cum y. dicitur aurum a quo multa deducuntur. Chrysolalon greci appellant aurum illud qui ut est in fabulis lanam auream habebat.

Chrysoloma sunt poma aurea que alio nomine dicuntur armeniaca quod colore aureo habeant.

Chrysoceras latine auricomis: oppidum est apud byzantium europe latere chalconide ut inquit Strabo.

Chrysolithus pe. cor. lapis preciosus aureo nitore trans lucens χρυσοσ αυρσ λιθοσ lapis qui aureus lapis. Qui. Per iuga chrysoliti postquam ex ordine gemis.

Chryseletrus in colore lutei coloris electri declinans. Chrysendeta pe. cor. dicitur aurum ligatum. Har. Sic videre potes miser chrysendeta cinis.

Chrysopebis cui videtur aurum inesse.

Chrysogonus nomen viri proprium: compositum ex χρυσοσ αυρσ et γονη στυμ quod aurum undecumque pariat. Iuue. Sunt que Chrysogoni cantare vetant.

Chrysolapis lapis? noctu igne coloris: licet die palidus. Chrysolomus aureus os στομαχος os de. (lescat. Chrysocola humor: qui in aurifodinis per venas aurum defluit: et crasse cetera humorum hybernis visus in duritia pumicis induratur que subtilissime contusa aurum pictura dicitur. Plin. scribit hec lib. xxxiii. Et infra

Chrysofolā aurificas sibi vendicant ad glutinandus aurum. Quā et ipsa appellata est. i. auri cola et glutē.

Chrysofolā terre genus esse quiddā dicitur: quā emace domia apporari et illic fodi auctoz est Ticer.

Chrysochomus comas aureas habēs: quo noie dictus apollo a fulgore radiorū q̄ comē sunt solis aureę.

Chrysipus p̄bus asianus stoicozum cum zenone prin cepo. Hic zenonis discipulus fuit acutus sane: vt qui multis p̄ceptozibus repugnauerit: statum habuit atbenis in ceramico posita. In dialectica clarissim⁹ fuit: ita vt nō illepidē dicerent quiddā. Si apud deos dialectica haberet nō tenere alia esset q̄ que a chry/ sippo inuēta fuit. Scripsit libroruz volumina supra quinqz et septingēta. ferūt Carneadē p̄bm cyreneuz plectis chryssippi libris ita dixisse. Nisi chryssippus esset ego non essem. Cōponiturqz hoc nomē ex χρυσος aurū et ἰσππος qd est equus: quasi aure⁹ equ⁹. Suidas χρυσίππος ἀπολλωνίου δούσουλευστ ἡρακλεους φιλοσοφου μαθητινο κλεαρθου καθυνο αμειροσ ἡνο στωικου σχολου μεσ κλεαρθου.

Chrysoptilus lapis auro asperus. πασσω est spar go significat.

Chrysoptilus pe. cor. lapis auro admixtus et porri vi riditatem habens. Nam πορροσ significat porrū Ande et prasinus pro viridi.

Chrysoaspide appellati s̄ milites a clypeis auro celat⁹

Chryses nomen propriū variis Junonia. Chryse vero vbes multe vocant. Chryseis fuit chryse sacerdotis filia que a grecis rapta in p̄ede distributioe Agamē noni contigit. Adomerus auct. in principio lib. j. Illa dos res notissima est.

Chromaticus qui nulla verecundia colozem mutat: et magis ad verbum colozatus dici potest.

Chronica oz: generis neu. non chronica q̄. vt indocti vsurpant: temporalia dicunt proprie annales. Ande chronismos. i. temporalitas a χρόνος tēpus. Syn chronius contēporaneus. Inuenit et chronicus a um Aug. lib. iiii. d. ci. dei. Nā sic scribūt q̄ chronica histo riam p̄secuti sunt. Chronici qui de tēporibus scribūt Pl. lib. xxx. Quod et ipsius Timagore carmine ve tusto apparet chronicoz errore nō dubio.

Cronos etiā saturnus dicitur est.

Cronia ozum. Saturni festa erant.

Chytra et chytron latine olla. Inde chytrapos odis: olla q̄ pedes habet: q̄ et chytrapida dicitur.

L Ante Z

Cibus et victus differunt p̄m Do. q̄ cibus etiāz bellica/ tis p̄betur. Victus i paruis ariditqz alimonijs est constitutus. Tereñ. in An. Lana ac tela victū queri/ tens. Quidā hoc nomen cū y. scribunt et a κοβιστο que est pera deducūt eo q̄ pera cibū feramus.

Cibo as cibū infero. Col. li. ii. Atqz ea genera q̄ intra septa vilę cibant fere p̄secuti sumus.

Cibarium non significat locum vbi reponunt cibi: sed ipsum cibum: vt cibaria misit eis.

Cibarius a um: qd ad cibū pertinet. Et nō solum de pa ne fordido sed etiā de alio indigno dicit. Lice. lib. j. Tusc. Cui cū peregrinari in egyptū comitibus nō se/ cutia cibarius in capsā panis oatus esset nihil visum illo pane iucundius. Hiero. orra Zou. Nam cū mo nachū esse se tacititer et post fordida tunica et nudos pe des et cibariū panē et aque portū ad candidā vestem: et nitidam cutē ad multum: et elaboratas carnes ad iura apitij et papantij ad balneas quoqz et fricticulas et popinas se conferat.

Cibale qd ad cibum pertinet. Var. Est em lac omnū rerū quas cibali causa cupimus liquentium in apine stibile. Et id ouillū: inde caprinū.

Cicada dicta est quasi cito cadēs. Viuit em roze et cito decedit. Cicada ex oibus que viuit sine ore est pro eo a culeatū quiddā in pectore habet: lingue fille q̄ roze lā bit et pectus ipsum fistulosum: quo vocē emittit.

Cicatrix proprie est signū vulneris obducti quasi circa cutem: vel dicta est quasi occecatrix. Est em caro cal/ lola p̄ cute inducta vbi hiatus vulneris qd iā coiunt fuerat. Quā cicatrix as: pe. cor. qd ē cicatrix: iduco

Cicer genus leguminis.

Cicerula leguminis genus similis p̄iso: vt inqt Col.

Cicera genus leguminis Dalla. lib. iiii. Cicera feritur que distat a cicercula solo colozē.

Cichorea et cichoreum vtroqz modo dicit. Adora. lib. j. car. De cichoreę leuesqz malę. Pl. li. xi. Cichoreū refrigerat in cibo sumptum.

Cicina avis nocturna.

Cicindula: seu cicindella: genus muscarū qd noctu lucee ignū modo laterū et clunū colozē a grecis lampy/ ris dicta. Quidā noctilucā: alij nitedulā vocant: non ante matura pabula aut post defecta conspicitur: nūc penmarū hiatu refulgens: nunc cōp̄ssu obumbrata Ab hac lychnus pensilis: que vulgo lampadē vocāt cicindella appellat: que nocte tota, seruatur accēsa et lampyridis instar lucee.

Cicones pe. cor. populi thracię iuxta hebrū fluiū in/ habitantes. Tibullus. Nam ciconum manus aduer ueris repulit vndis.

Ciconia avis: que serpētibz pullos nutrit. Quo etiā noie vocat lignū rostratū: quo e puteis hauriri aqua solet apud Hispanos: qd et ciconiā a nōnullis dicit Hispani telonē dicit. Item ciconia mēsurę gen⁹ est. Col. lib. iiii. Sed huic operi epigēdo quasi quandam machinā cōmēti maiores nri regulā fabricauerūt in cuius latere virga. p̄minens ad eā altitudinē qua de/ p̄mi sulcū opozet cōtingit summā ripe partes. Ad genus mēsurę ciconiā vocant rustici.

Ciconius nomen eius qui bixiam condidit.

Cicū mēbrana tenuis malo zppunicozū.

Cicur pe. pro. aial qd ex fera factū est māsuetū: vt aperz ceruus: leo: et quicqd cicurari. i. mansuesieri p̄t. Qd em a fero discretū est id cicur dicit. Li. Alię sunt fere alię cicures: alię natantes: alię volucres. Cicur inge/ niū dicit mite ac mansuetū. Et a cicō mēbrana tenui deriuari videt. Hinc vecturū quoqz nobiles noiari Cicuro as: mansuesacio verbū vetus (sunt cicuris. qd alio verbo dicitur exarmo.

Cicuta pe. p. herba venenosa: caule viridi: et gemicula to altio sepe binis cubitis: in cacuminibusqz ramosa folijs conādri tenuioribus: graui odoratu semine ani so crassiore: radice concaua nullius vsus. Nam semi ni tantū et folijs refrigeratozia vis est. Ser. docet ci/ cutam esse qd est inter cānarū nodos. Virg. Est mibi dū paribus septe cōpacta cicutis fistula.

Cieo es: et cio is: ambo cui. citū faciūt. Sed cū a cieo es fit citū pen. cor. Cio vero producit. Qui. lib. ij. met. Nec fruitur somno vigilātib⁹ excita curis. Idē lib. j. de tris. Accitus totiens in genus omne loci. Et cieo quidē significat moueo. Virg. Equum terramqz ciebo. Cio vero voco proprie: quus et pro cōmoueo vsurpetur. Luuius lib. j. Principes vtrinqz pugnā ciebant. Proprie autem dixi quoniā vocare aliquo modo mouere est: sicut et mouere vocare adeo vt al/ terum pro altero quandoqz sumi posse videatur vt lud Virg. Dissenum eolidē: quo non prestantior al/ ter: Vere ciere viros: martēqz accendere cantu. Col. lib. vii. Cio is: posuit pro cōmoueo. Nullo inquit cō/ p̄oze et minime estate vtilius est boues in cursum con/ citari. Nam ea res cit aluum. A cieo igitur. p̄moueo fit citus. i. veloz: et concitus cōmorus: et citus in su/ rozē iracūdiā vt motus. Cito as: frequētatū a qua

